

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18213

Θέμα 382^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 728-745**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΙ. Μηδέν τὸ μὴ δίκαιον· εἰ δ' ἐγὼ νέος,
οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τὰργα σκοπεῖν.
- ΚΡ. Ἔργον γὰρ ἔστι τοὺς ἀκοσμοῦντας σέβειν; 730
- ΑΙ. Οὐδ' ἂν κελεύσαιμι εὐσεβεῖν ἐς τοὺς κακοὺς.
- ΚΡ. Οὐχ ἦδε γὰρ τοιαῦδ' ἐπείληπται νόσω;
- ΑΙ. Οὐ φησι Θήβης τῆσδ' ὁμόπτολις λεώς.
- ΚΡ. Πόλις γὰρ ἡμῖν ἀμέ χρὴ τάσσειν ἐρεῖ;
- ΑΙ. Ὅρας τόδ' ὡς εἴρηκας ὡς ἄγαν νέος; 735
- ΚΡ. Ἄλλω γὰρ ἢ μοι χρὴ με τῆσδ' ἄρχειν χθονός;
- ΑΙ. Πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ' ἦτις ἀνδρός ἔσθ' ἑνός.
- ΚΡ. Οὐ τοῦ κρατοῦντος ἡ πόλις νομίζεται;
- ΑΙ. Καλῶς ἐρήμης γ' ἂν σὺ γῆς ἄρχοις μόνος.
- ΚΡ. Ὅδ', ὡς ἔοικε, τῇ γυναικὶ συμμαχεῖ. 740
- ΑΙ. Εἵπερ γυνὴ σὺ· σοῦ γὰρ οὖν προκίδομαι.
- ΚΡ. Ὡ παγκάκιστε, διὰ δίκης ἰὼν πατρί;
- ΑΙ. Οὐ γὰρ δίκαιά σ' ἐξαμαρτάνονθ' ὄρω.
- ΚΡ. Ἀμαρτάνω γὰρ τὰς ἐμὰς ἀρχὰς σέβων;
- ΑΙ. Οὐ γὰρ σέβεις, τιμὰς γε τὰς θεῶν πατῶν. 745

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Μηδέν τὸ μὴ δίκαιον· ... τῆσδ' ἄρχειν χθονός;****(Μονάδες 30)****ΑΙΜΩΝ**

(Να μη διδαχθείς) τίποτε το άδικο· κι αν εγώ είμαι νέος, δεν πρέπει να κοιτάς τα χρόνια μου περισσότερο από τις πράξεις μου.

ΚΡΕΩΝ

Είμαι λοιπόν πράξη σωστή το να τιμά κανείς όσους παρανομούν;

ΑΙΜΩΝ

Ούτε και θα συμβούλευα κανέναν να δείχνει σεβασμό στους κακούς.

ΚΡΕΩΝ

Αυτή εδώ λοιπόν δεν έχει προσβληθεί από τέτοια αρρώστια;

ΑΙΜΩΝ

Δεν το ομολογούν αυτό όλοι οι πολίτες αυτής της Θήβας.

ΚΡΕΩΝ

Και λοιπόν η πόλη θα μας πει όσα πρέπει εγώ να διατάζω;

ΑΙΜΩΝ

Βλέπεις πως έχεις πει αυτόν το λόγο σαν ανόητος;

ΚΡΕΩΝ

Για λογαριασμό άλλου ή για δικό μου πρέπει να κυβερνώ εγώ αυτήν εδώ τη χώρα;

2. Ποια η επίδραση της χρήσης προσωπίου στην υποκριτική κατά την αρχαία παράσταση;

(Μονάδες 10)

Το πρόσωπο των ηθοποιών κάλυπτε προσωπίδα, η παρουσία της οποίας συνέχιζε τη διονυσιακή παράδοση, αλλά και παράλληλα διαμόρφωνε τον κατάλληλο για το έργο ανθρώπινο τύπο.

Η χρήση ιδιαίτερα της προσωπίδας οδηγεί τους θεατές πρώτα στην εξιδανίκευση των ηρώων έπειτα ο θεατής, χάρη στο προσωπίο, απομακρύνεται από την καθημερινότητα και μεταφέρεται σ' έναν άλλο κόσμο, όπου οι ήρωες δρουν και υποφέρουν. Έτσι καθορίζεται και ο τρόπος της υποκριτικής του ηθοποιού. Ο ηθοποιός πρέπει να χρησιμοποιήσει τη μεγαλόπρεπη χειρονομία, τη μεγαλόπρεπη στάση. Καθώς μάλιστα το προσωπίο δεν επέτρεπε μορφασμούς, η υποκριτική των ηθοποιών στηριζόταν σε κινησιακά και φωνητικά μέσα. Χάρη σ' αυτό μπορούσαν να υποδυθούν τους γυναικείους ρόλους, αφού στην αρχαιότητα δεν υπήρχαν γυναίκες ηθοποιοί.

3. α) Να σημειώσετε στον παρακάτω πίνακα με X πέντε λέξεις (απλές ή σύνθετες) που είναι ετυμολογικά συγγενείς με το ρήμα καταλαμβάνω.

έλλειψη	λαβή
κατάλυμα	λήμμα
λήπτης	κατάληξη
διάλειμμα	επιληψία
κατάληψη	ελλιπής

(Μονάδες 5)

Λήπτης, κατάληψη, λαβή, λήμμα, επιληψία.

β) λόγος: Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε ομόρριζα ουσιαστικά ή επίθετα (απλά ή σύνθετα).

(Μονάδες 5)

Κατάλογος, συλλεκτικός, ρήτορας, λεξιλογικός, έπος.

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος